

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

LXXVII.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

LXXVII. Produximus hætenus ex Hug. Sanfordo, Anglo, argumenta, quæ negantem sententiam magno pondere fulcire Auctori visa, atque ideò laudata quoque fuere, acerrimi iudicii Theologo, D. Dorſcheo, Theol. Zach. Part. I. c. IX. §. 197. Nunc priusquam manum hinc moveamus, unum alterumque, quod ab aliis adducitur, adjiciemus. Decimum igitur & septimum argumentum defumitur ex impiorum totali interitu. Pf. XLIX. 15. כצאן לשאל שתו כצאן ירעם: Vetust translatio: *Sicut oves in inferno positi sunt, mors depascet eos.* Fr. Vatablus & Sant. Pagninus. *Sicut pecora in inferno ponentur, mors pascet eos.* Imm. Tremellius & Fr. Junius: *Tanquam pecudes in sepulcro dispositos mors depascet eos.* Lutherus: *Sie liegen in der Hölle/wie Schaffe/ der Todt naget sie.* Comparantur hic impii cum pecoribus, id est, morticinis, in cloacis, exquilis vel puticulis, utpote nullius usus, projectis. R. Dav. Kimchi ita ^{וּמִפִּי הַדְּבָרִים} כצאן לשאל שתו כמו הרועה שאוסף הצאן בן ידוה הרועה שלהם המורג שיאסף אותם אל שאל וידוה שתו פועל עומדי כמו הרשתו או הם שתו עצמם לשאלו בלי תקוה שתהוה להם אחר המורג באחוז הדוד הרועה. *Sicut grex pecorum in inferno ponentur. Sicut Pastor, qui congregat gregem: ita erit pastor hic, qui ipsis mors est, qui que congregabit illos in infernum.* Verbum: Schatu, (quod in hac flexione seu formâ alias activè significat: posuerunt) hoc loco neutraliter ponitur, q. d. ponuntur. Vel cerè, hic est sensus, posuerunt semetipsos in infernum, absque spe, quæ ipsis esse posset post mortem, cum apprehenderint viam malam. Quam activam ponendi significationem laudat Theodoretus, h. l. scribens: *Hoc magis dilucidè Symmachus explanavit: sicut oves inferorum constituerunt seipsos, mors reget eos. Quandoquidem ipsi supplicia sibi ipsis adsciverunt & magis mortem, quam vitam, voluerunt.* Quem sequitur Salo. Gesnerus, in h. l. *Emphasis, ajens, inest, in voce gregis, quâ ostendit Spiritus S. deplorandam esse miseriam, quod maxima pars generis humani suo pte vitio & extremâ cecitate (quâ interpretatione agendi vim in verbo: posuerunt, latentem, haud incommodè circumſcribit) in æternum ruat exitium, cum pauci admodum viam æternæ salutis ingredientur.* Comparisonem verò hic quandam institui inter impios atq; oves, respectu mortis & mortem insequentis status, extra dubitationis aleam positum est, probantq; ut plerique Interpretes advertunt, pastorales termini, צאן, grex

ovium seu pecorum, & פָּשְׁתָּם, pascet eos, seu ad pascua ad instar pastoris deducet. In adplicandis comparationis membris nonnihil dissentiunt, quamquam neque sensui loci neque scopo nostro obfit ille dissensus. Integram enim comparationem hunc in modum plerique suppleunt: sicuti pecora, cum ex lue moriuntur, à pastore à vivo vegetoque grege separata, in cloacas publicas projiciuntur, & quæ ante fœno atque gramine à pastore pasto sunt atque nutritæ, posthac à morte pascuntur, ut, quemadmodum ex illo pastu vitam, vigorem, delicias, ita ex hoc mortem, actionum vitalium carentiam, consumptionem hauriant: ita impii, quamquam divitiis in hoc mundo & fastu & deliciis turgidi, cum ex peccatis & sceleribus coram facie & oculis DEI moriuntur, tandem à cœtu fidelium separati & in sepulcrum, ubi spes amplius exfoveâ & cloacâ eluctandi non est, nempe in infernum, projecti, sicut antea à DEO gratiæ suæ longanimitate pasti atque nutriti sunt, ita postea à morte primâ atque secundâ pascuntur, ut quemadmodum antea ex fonte exuberantis DEI gratiæ, qui solem suum super pios pariter atque impios oriri facit, vitam, florem, voluptates hauerunt, ita postea morte, mœrore & omnium actionum vitalium defectu consumantur. Quod idem & Petrus Apostolus dixit, II. Ep. II. 12. *Isti, veluti animantia rationis expertia, que naturali impetu feruntur, facta in eum finem, ut capta intereant, ea vituperantes, que ignorant, suâ ipsorum corruptelâ interibunt.* Quod quid aliud est, quam eos, qui bestiarum vitam indolemque in vitâ imitati sunt, in morte haud absimiles illis futuros esse, & sicut brutorum memoria pariter atque actio omnis morte interit atque finem consequitur: ita & in impiorum exitu cessaturum esse omne id, in quo imitatione quadam bestias quondam referebant? Ex quibus hoc fluit argumentum: qualis mors est bestiarum, relata ad vitam, quæ mortem antecessit, talis quoque est interitus impiorum in respectu ad eorundem vitam consideratus. At illarum mors talis est, ut post actiones vitales harum privationem subeant, & post excitatum in naribus pastoris fœtorem, in locum remotiorem, ne fœtere amplius possint, projiciantur. Ergo talis est quoque impiorum interitus, ut post actiones hujus vitæ meras vitæ alterius passiones sentiant & post excitatum in naribus DEI per peccata & scelera

fœ-

ferrem, in
locum, ne p
vocare, ab
LXXV
mnatio
hoc, vel
quidem voc
idem, ut fur
rationem
versus conne
me, dagesch
consente in
na, in futur
quam augm
per breven
moto acco
catum, pr
tit. Prae
cum denot
surdâ effice
(2) suppon
hoc silenti
m, verif
dolosus & p
tillimâ lin
vatore, n
rumque p
tur partim
mendacia
maledicent
lent, blasf
non pote
prolius ca
LXX
cus timor
supremi p

foetorem, in tenebras exteriores, tanquam destinatum supplicii locum, ne peccare amplius & DEUM possint ad iram justam provocare, abjiciantur.

LXXXIX. Decimum & octavum argumentum silentium damnatorum constituit, à Davide prædicatum: יבשו רשעים ידמו, לישאור, *erubescant impii & sileant in inferno.* Psalm. XXXI. 18. Forma quidem vocis: ידמו, *tiddemu*, irregularis est & posita vel pro: ידמו, *tidmu*, ut futurum Kal ex verbo: דמו, repræsentet, quam temporis rationem antecedens futurum, יבשו, *Feboschu*, in eadem ejusdem versus connexionem positum, flagitare videtur; vel pro ידמו, *tiddammu*, dagefch ex מ ejecto, ut adeo sit futurum Niphal, à verbo: דמו, censente in Lexico Minore Cl. Buxtorfio; vel, pro: ידמו, *tiddommu*, in futuro Kal, ex eodem verbo, cum frequens sit, longam vocalè, quam augmentum antecedens in geminatis verbis alias requirit, per brevem sequente literâ dagefâtâ compensari, holem verò, promotò accentu, in Sieva transire: constructio tamen aliud significatum, præterquam: *silendi, tacendi, cessandi, desistendi*, non admittit. Præterea cum præfixum illud, (ל) quod alias motum ad locum denotat, præsentì loco hanc vim sustinere non possit, cum absurda efficeretur versio: *silebunt in infernum*; necesse est, illud pro (ב) supponi, sensumque esse: *silebunt in inferno.* Opponitur verò hoc silentium inimicorum Christi לדברי רבים, *vituperationi multorum*, vers. 14. ולחריפת צוררים, & *opprobrio hostium*, vers. 12. id est, dolosis & perfidis machinationibus, tumultuoso fastui & loquacissimæ linguæ morfibus, quibus hostes Christi innocentem Servatorem, magno numero & ingenti petulantia conspurcarunt, eorumque pœna, quam calumniando fuerint promeriti, futura dicitur partim confusio illorum, quando æterno cum pudore putida mendacia sua in se resorpturi sunt, partim indictum universale maledicenti ori silentium, quando in inferno, si vel maximè vellent, blasphemare Christum & quibuslibet aliis peccatis lædere non poterunt. Ex quo ultrò sequitur: peccatum in damnatis prorsus cessaturum esse.

LXXXIX. Decimum & nonum argumentum exhibet Panicus timor & reverentia damnatorum, quæ ex incessante intuitu supremi judicis & Domini oritur, à quo tantis pœnis atque torto-